

Valsts darba
inspekcija

Darbs ar ķīmiskām vielām un maisījumiem kā nelaimes gadījuma cēlonis

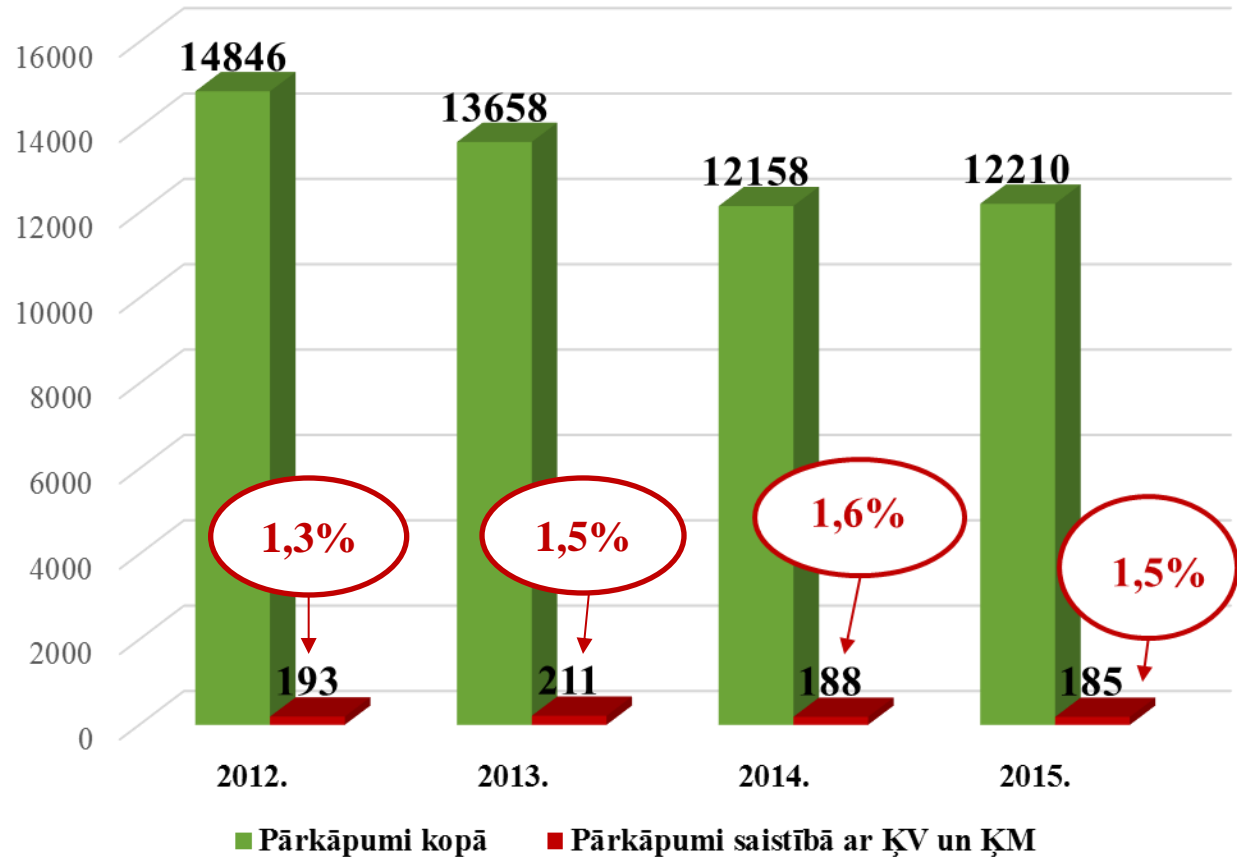
Sarmīte Rūtiņa-Rūtenberga, vecākā eksperte,
Sarmite.Rutina-Rutenberga@vdi.gov.lv

02.06.2016., Rīga

Valsts darba
inspekcija

Pārkāpumu skaits VDI izdotajos rīkojumos saistībā ar ķīmiskajām vielām (ĶV) un maisījumiem (ĶM)

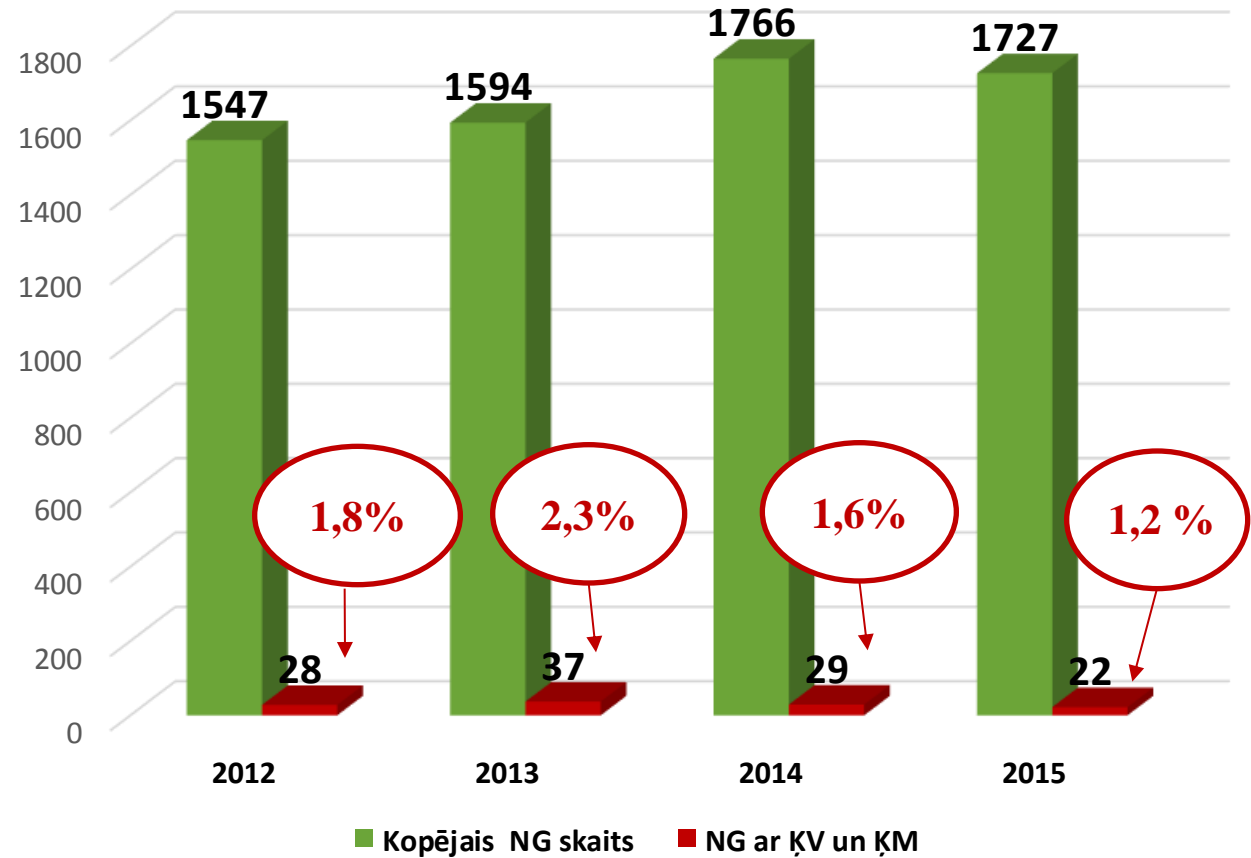

Visvairāk pārkāpumu saistīts ar darba vides risku novērtēšanu, mērījumu veikšanu, drošības datu apriti un preventīvo pasākumu izstrādi.

Valsts darba
inspekcija

Ar ĶV un ĶM saistīto nelaimes gadījumu darbā īpatsvars

Visvairāk nesmago NG; eksplozija visbiežāk izraisa smagus veselības traucējumus, ielpošana – letālu iznākumu!!!

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumu iedalījums pēc traumēšanas faktora (materiālā aģenta)

Saskare ar ķīmiskām, sprāgstošām, uzliesmojošām, radioaktīvām vielām.

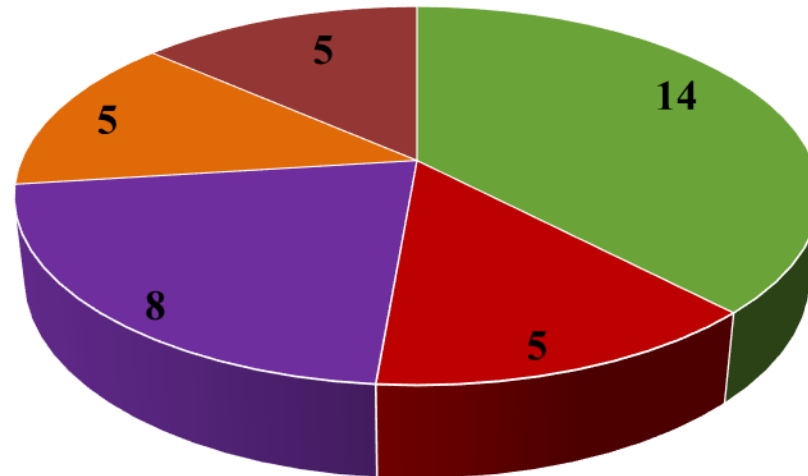
Nelaiemes gadījumi darbā ar ķīmiskām vielām, maisījumiem notiek:

- Iešļakstoties acīs;
- Tos ieelpojot;
- Saskaroties ar tiem un iegūstot apdegumus;
- Tos iedzerot;
- Eksplodējot.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumu iedalījums pēc traumēšanas faktora (materiālā aģenta) 2013.gadā

- iešļakstoties acīs
- ieelpojot
- saskaroties ar tiem un iegūstot apdegumus
- iedzerot
- eksplodējot

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumu sadalījums pēc uzņēmuma lieluma

Uzņēmuma lielums

Visvairāk nelaimes gadījumu 2013.gadā – apstrādes rūpniecībā (63,3%), no tiem 42,1% pārtikas ražošanā

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumu sadalījums pēc darbinieka darba stāža

Nodarbinātā stāžs

**Nav izplatīta strādāšana alkohola reibumā – 2013.gadā 7,7%,
vislielākais reibums 1,48 promiles.**

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumi, KV, KM iešlakstoties acīs, sejā

- Veicot ķīmiskā šķidruma pārļiešanu spainī, miesnieks steigā aizmirsa uzvilkt viņam izsniegto individuālo aizsardzības līdzekli – aizsargbrilles un neuzmanības pēc iešlakstīja šķidrumu acī. Ķīmiskais šķidrums bija paredzēts gaļas formu tīrīšanai pēc ražošanas procesa beigām. Nelaiemes gadījuma cēlonis – nepietiekama uzmanība (nodarbinātā stāžs – 0 gadi);
- Mēģinot iesūknēt ķīmisko vielu no spiedvada, pie sūkņa atvienojās lokanās caurules savienojums. Rezultātā izšļacās ķīmiskā viela, kura izšļakstījās uz apkārtējām iekārtām un darbiniekiem, kā rezultātā mehāniķis ieguva nesmagus veselības traucējumus. Nelaiemes gadījuma cēloņi – nenostādāja sūkņa bloķēšanas automātiku un aizsargbrīļu nelietošana (nodarbinātā stāžs – 4 gadi);

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumi, KV, KM iešļakstoties acīs, sejā (2)

- Beidzoties ražošanas procesam jogurta cehā, ražošanas iekārtā tika palaista mazgāšanas procesa sistēma, kura satur skābi. Jogurta pasterizācijas iekārtas savienojumi bija nolietojušies un plīsa mazgāšanas procesā. Iekārtu operatore tajā brīdī atradās tuvu savienojuma vietai, un skābe trāpīja sejā. Nelaiemes gadījuma cēlonis - neprognozējams iekārtas bojājums;
- Viesnīcas istabenei bija jāiztīra vanna. Vannā tecēja karstais ūdens, viņa noliecās un vannā iepūta ķīmisko līdzekli "Cani Cal". Notika reakcija ar karsto ūdeni, un ķīmiskais līdzeklis ar tvaikiem iešļacās nodarbinātajai sejā. Nelaiemes gadījuma cēlonis – nepareizi izvēlēti darba paņēmieni (nodarbinātās darba stāžs – 4 gadi).

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumi ar KV, KM, tos ieelpojot

- Laukstrādnieks strādāja graudu noliktavā pie graudu kodināšanas, nelietojot IAL. Vakarā mājās kļuva slikti, mediķi konstatēja saindēšanos. Nelaiemes gadījumā cēlonis – netika lietoti individuālie aizsardzības līdzekļi (nodarbināta stažs – 0 gadi);
- Kokapstrādes cehā armatūras bojājuma dēļ notika karstās (temperatūra ap 250 C) termoeļļas noplūde. Uz ceha grīdās izveidojās termoeļļas pelķe, un darba vietas zonas gaiss tika piedūmots ar termoeļļas tvaikiem. Veicot termoeļļas sistēmas noslēdzošas armatūras operatīvo pārslēgšanu, remontatslēdznieks novērsa termoeļļas sūci, uzbēra uz izlijušās termoeļļas zāgskaidas un sagaidot, kad termoeļļas temperatūra samazinājās, savāca termoeļļu ar zāgskaidām atkritumu konteinerā. Tajā pašā dienā sajuta veselības pasliktināšanos ar saindēšanās pazīmēm Nelaiemes gadījuma cēlonis - netika lietoti individuālie aizsardzības līdzekļi (nodarbināta stažs – 7 gadi).

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumi ar KV, KM, tos ieelpojot (2)

- Elektrospēkstacijas operators sāka substrāta pārsūknēšanu no vienas tvertnes nākamajā un pamanīja, ka sūknī ir iestrēdzis kāds svešķermenis. Pēc paša iniciatīvas operators vēlējās no tā atbrīvoties, atverot sūknī. Pirms sūkņa atvēršanas pieļāva kļūdu, aizverot nepareizo krānu, kā rezultātā sūknī radās paaugstināts spiediens un, kad sāka atvērt sūknī, radās nekontrolēt biomasas substrāta noplūde. Kopā ar biomasas substrātu telpā ieplūda biogāze. Cenšoties novērst avārijas situāciju, operators telpā uzturējās aptuveni piecas minūtes, kuru laikā ieelpoja biogāzi. Nelaiemes gadījuma cēlonis – darba aizsardzības instrukcijas neievērošana (nodarbinātā stāžs – 2 gadi).

Valsts darba
inspekcija

Nelaiimes gadījumi KV, KM, tiem eksplodējot

- Pirms degvielas bākas metināšanas, tā tika paostīta, vai tā ir tukša, metinātājs uzlika metināšanas aizsargmasku un uzsāka metināšanu. Pēc 10 sekundēm notika sprādziens, metināmā bāka tika pārplēsta, un metinātājam aizdegās drēbes. Smagus apdegumus un galvas traumu guva 2 darbinieki. Nelaiimes gadījuma cēlonis nav noskaidrots.
- Mežstrādnieks, atgriežoties no cirmsmas, sāka labot viņam piederošo motorzāgi, kam mežā bija radušās problēmas ar dzinēju. To motorzāgi izjauca, nomazgāja no ārpuses ar ūdeni, iekūra malkas krāsnīņu un nolika zāgi uz krāsns žāvēties. Benzīns no motorzāga benzīnbakas tika izliets, taču bāku neizmazgāja, līdz ar to neliels daudzums benzīna palika benzīnbākā. Noņemot vēlāk zāgi no krāsns, kolēģis atvēra motorzāga benzīnbāku un no bākas izgarojušie benzīna tvaiki eksplodēja. Cietušais guva smagus apdegumus, izdega arī vagoniņš. Nelaiimes gadījuma cēlonis - nepiemērotas darba metodes (nodarbinātā stāzs – 0 gadi);

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumi KV, KM, tiem eksplodējot (2)

- Ar transporta ratiņiem tika ievesta palete ar izsijātā porofora maisiem. Tad, atrodoties uz koka paliktņa, maiss (apmēram 10kg) tiek pacelts un no tā izbērts porofors maisītājā, pēc tam tiek pievienots silīcija dioksīds, tad tiek aizvērta maisītāja lūka un ieslēgts maisītājs. Pēc 10-15 minūtēm aptur maisītāju, izber gatavo produktu tarā, pagriežot maisītāju ar sviru uz leju. Operatore izbēra no maisa poroforu maisītājā un nolika sev blakus maisu. Pēc viņas sniegtā paskaidrojuma, nekā nedzirksteloja. Kāpjot nost no paaugstinājuma, operatore sajuta elektriskās strāvas triecienu pa kājām, pēc tam aizdegās viņas apģērbs. Nelaiemes gadījuma cēloņi – nedroša darba vide, nepilnīgā darba vides risku novērtējums.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumi ar KV, KM, tos iedzerot

- Autovadītājs alkohola reibumā (2,8 ‰) caurlaides telpā sargam palūdza padzerties. Uz lieveņa atradās būrka ar brūnu šķidrumu. Domādams, ka tā ir tēja, to iedzēra un sajūta dedziņošas sāpes mutē. Šķidrums izrādījās kūpināšanas kameru mazgāšanas līdzeklis - kodīgs ķīmisks maisījums. Cietušajam tika konstatēti smagi veselības traucējumi.
- Sliežu ceļu montieris (0,03‰) gribēja padzerties un devās uz netālu stāvošo mikroautobusu, kur atradās dzeramā ūdens pudeles. Taču padzērās no nemarkētas 1,5 litru tilpuma dzeriemem paredzētās plastmasas pudeles tur ielieto antifrizu. Cietušajam tika konstatēti smagi veselības traucējumi.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumi ar KV, KM, tos iedzerot (2)

- Domātās ūdens pudeles vietā šoferis paņēma Sprite pudeli, kurā bija ielējis transporlīdzekļa dzesēšanas šķidrumu – antifrīzs – un, nepārbaudījis pudeles saturu, padzērās.
- Atslēdzniekam sāka sāpēt galva, un viņš devās uz ģērbtuvī skapītī sameklēt citramona tableti. Uzdzēra no pudeles nezināmas izcelsmes šķidrumu. Izspļāva to, taču pēc kāda laika tika atrasts ģērbtuvē bezsamaņā. Iedzertais šķidrums bija šķīdinātājs.

Valsts darba
inspekcija

Sabiedrības informēšana

JAUTĀ: vdi@vdi.gov.lv

ZIŅO: nekvalitativs@vdi.gov.lv

nelegals@vdi.gov.lv

SEKO: Twitter: @darbainspekcija,
@darbaizsardziba

Facebook: Valsts darba inspekcija

SKATIES:

<http://www.youtube.com/user/LMVDI#p/u>

IEPAZĪSTIES:

http://www.slideshare.net/Valsts_darba_inspekcija

LASI: <http://stradavesels.lv/>